

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku

Gdańsk, dnia 07 listopada 2012 r

LGD-4101-014-01/2012
P/12/185

Pan
st. bryg. Andrzej Rószkowski
Pomorski Komendant Wojewódzki
Państwowej Straży Pożarnej
w Gdańsku

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r., poz. 82), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku przeprowadziła kontrolę w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Gdańsku (dalej: „Komenda”) w zakresie funkcjonowania systemu szkolenia w Komendzie, w tym realizacji zadań przez Ośrodek Szkolenia z siedzibą w Słupsku (dalej: „Ośrodek”).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 15 października 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK w brzmieniu obowiązującym do 1 czerwca 2012 r.¹, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Komendy w kontrolowanym zakresie, pomimo stwierdzenia nieprawidłowości, dotyczącej stanu technicznego budynku użytkowanego przez Ośrodek, która nie miała jednak istotnego wpływu na funkcjonowanie systemu szkolenia.

Powyższą ocenę uzasadniają opisane poniżej ustalenia.

1. Pozytywnie ocenia się organizację systemu szkolenia w Komendzie, którego realizację powierzono bezpośrednio Ośrodkowi. Przyjęte rozwiązania organizacyjne zapewniały realizację zadań szkoleniowych

¹ art. 2 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. Nr 227, poz. 1482 ze zm.)

określonych w Regulaminie organizacyjnym Komendy, zatwierdzonym Zarządzeniem Komendanta Głównego PSP z dnia 9 czerwca 2009 r.

Szczegółową organizację i zakres działań Ośrodka określał Regulamin organizacyjny, ustalony Decyzją Nr 539/2009 Pomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Gdańsku z dnia 16 listopada 2009 r., zgodnie z którym w obszarze jego zadań podstawowych była organizacja i realizacja kształcenia w zawodzie strażaka (szkolenie podstawowe) oraz szkoleń specjalistycznych i doskonalących na rzecz jednostek organizacyjnych PSP województwa pomorskiego.

W kontrolowanym okresie Ośrodek zorganizował m.in. szkolenie podstawowe w zakresie strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej i szkolenia specjalistyczne kierowców operatorów samochodów z drabiną mechaniczną, a także ratownictwa chemicznego i ekologicznego dla podoficerów państwowej straży pożarnej. Szkolenia te zostały przeprowadzone w oparciu o program zatwierdzony przez Komendanta Głównego PSP.

Ponadto odbyło się szkolenie z zakresu kierowania ruchem drogowym w oparciu o program określony w obowiązującym do 9 lipca 2010 r. rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lipca 2008 r. w sprawie kierowania ruchem drogowym² (realizowane następnie w ramach szkolenia podstawowego) oraz szkolenia w zakresie napełniania powietrzem zbiorników przenośnych zorganizowane na podstawie programu sporządzonego przez Ośrodek w oparciu o szczegółowe wytyczne Urzędu Dozoru Technicznego.

2. Pozytywnie ocenia się wykorzystanie przez Ośrodek bazy naukowo-dydaktycznej w zakresie kształcenia podstawowego doskonalącego i specjalistycznego oraz kwalifikacje kadry dydaktycznej przeprowadzającej szkolenia.

W latach 2009-2011 szkolenie podstawowe strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej ukończyło 317 uczestników, natomiast kursy specjalistyczne 115 osób. W kursach doskonalących, organizowanych zarówno w oparciu o bazę szkoleniową Ośrodka jak i o bazę jednostek PSP na terenie województwa pomorskiego, uczestniczyło łącznie 767 osób. W badanym okresie Ośrodek zorganizował w oparciu o bazę w Słupsku łącznie 20 szkoleń obejmujących 647 dni szkoleniowych (bazę wykorzystano w 85%). Ponadto zorganizowano 19 szkoleń wykorzystując bazę jednostek PSP na terenie województwa pomorskiego.

Roczne plany szkoleniowe Ośrodka zamieszczane były na stronie Komendy Głównej PSP i aktualizowane w sposób ciągły, w miarę organizowania kolejnych szkoleń. Plany poszczególnych szkoleń ustalano na podstawie liczby godzin uwzględnionych w programach szkoleń.

W badanym okresie w Ośrodku zatrudnionych było 14 osób (12 strażaków i 2 osoby na stanowiskach cywilnych), tj. zgodnie z liczbą etatów wskazanych w Regulaminie organizacyjnym. Ośrodek miał zapewnioną niezbędną kadrę dydaktyczną.

Wyposażenie Ośrodka odpowiadało wymogom określonym w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 września 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad wyposażania jednostek

² Dz.U. Nr .132, poz. 839

organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej³, oraz standardowi ustalonemu w Programie rozwoju szkół i ośrodków szkolenia Państwowej Straży Pożarnej na lata 2005-2008⁴, w tym w zakresie minimalnej ilości sprzętu pożarniczego i ratowniczego dla potrzeb ośrodka szkolenia PSP.

Ośrodek był wyposażony w wymagany sprzęt, a w razie konieczności korzystano dodatkowo ze sprzętu jednostek ratowniczo gaśniczych: Komendy Miejskiej PSP w Słupsku lub z terenu województwa.

Wykorzystywana przez Ośrodek baza dydaktyczna obejmowała 3 sale wykładowe z ogólną liczbą 232 miejsc oraz 7 miejsc do zajęć symulacyjnych - 2 w pomieszczeniach zamkniętych i 5 w terenie otwartym. Baza kwaterunkowa Ośrodka składała się z 48 miejsc sypialnych w 12 salach sypialnych oraz zaplecza sanitarnego. Bazę sportową stanowił kryty obiekt – sala sportowa, w skład której wchodziła również siłownia o maksymalnej liczbie 11 miejsc. Ośrodek nie posiadał własnej pływalni, a zajęcia z zakresu nauki pływania odbywały się w obiekcie Centrum Szkolenia Marynarki Wojennej w Ustce. Z uwagi, iż Ośrodek nie posiadał własnych terenów do ćwiczeń poligonowych, część zajęć praktycznych była prowadzona na obiektach należących do innych podmiotów z dopasowaniem specyfiki terenu do prowadzonych zajęć.

Wystarczający był zasób zbiorów bibliotecznych, którymi dysponował Ośrodek, tj. 845 woluminów i czasopism składających się na 129 tytułów. Zakres tematyczny zbiorów odpowiadał zakresowi literatury wymienionej w programie szkolenia podstawowego. Poza zbiorami bibliotecznymi, w formie książek oraz wydawnictw, uczestnicy szkoleń mieli możliwość uzyskania dodatkowej wiedzy z materiałów zgromadzonych w formie elektronicznej, wydanych przez Szkołę Główną Służby Pożarniczej oraz Szkołę Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej.

Zadowolając wypadła ocena działalności Ośrodka Szkolenia dokonana przez dowódców Komend Miejskich i Powiatowych z terenu działania KW PSP. Badanie przeprowadzono w oparciu o ankiety oceny poziomu i efektywności osiągniętego szkolenia absolwentów w zakresie ich wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych przydatnych do pełnienia służby. Średnia ocena (w skali od 1 do 5) przygotowania absolwentów do służby wyniosła: dla absolwentów z rocznika 2009 – 4,15, rocznika 2010 – 4,11 oraz rocznika 2011 – 4,16. W przypadku 3 absolwentów przełożeni ocenili ich przygotowanie jako dostateczne, w pozostałych - jako dobre (121) i bardzo dobre (21). Ankietowani potwierdzili, że uzyskana przez absolwentów Ośrodka wiedza (specjalistyczna, pedagogiczna) pozwala na efektywne wykorzystanie w służbie.

3. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wydatkowanie środków na działalność związaną z funkcjonowaniem Ośrodka.

Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym działalność szkoleniowa Ośrodka finansowana była z budżetu Komendy. W I kwartale 2012 r. średni koszt szkolenia jednej osoby w Ośrodku wynosił 9.168 zł i w porównaniu do 2011 r. (średni koszt - 10.280 zł) był niższy o 1.112 zł, tj. o 10,8%.

³ Dz. U. Nr 93, poz. 1035

⁴ Program Komendy Głównej PSP zatwierdzony przez Komendanta Głównego PSP w sierpniu 2005 r.

W okresie objętym kontrolą nie dokonywano wydatków inwestycyjnych dotyczących Ośrodka, natomiast w 2010 r. wydatkowano kwotę 58,7 tys. zł na naprawę dachu Ośrodka. W objętym badaniem postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na ww. remont nie stwierdzono nieprawidłowości.

W badanych latach nie były zaciągane zobowiązania wymagalne związane z funkcjonowaniem Ośrodka.

4. NIK ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonej nieprawidłowości, gospodarowanie mieniem Ośrodka.

W kontrolowanym okresie Ośrodek użytkował majątek stanowiący własność Skarbu Państwa początkowo na podstawie umowy użyczenia (z 5.01.2007 r.), a następnie Porozumienia (z 17 grudnia 2009 r.) -zawartych przez Komendę Wojewódzką PSP w Gdańsku z trwałym zarządcą tej nieruchomości Komendą Miejską PSP w Słupsku.

Komenda nie ponosiła z powyższego tytułu opłat czynszowych, a wyłącznie koszty eksploatacji i funkcjonowania Ośrodka. Na koniec I kwartału 2012 r. Komenda nie posiadała także zaległości w egzekwowaniu dochodów dotyczących Ośrodka.

Zarówno Porozumienie z 2009 r. jak i wcześniejsza umowa zabezpieczały interes prawny i ekonomiczny Komendy.

Obiekty budowlane Ośrodka, stanowiące 4 połączone funkcjonalnie budynki przeznaczone na część biurowo-wykładowo-mieszkalną (2 budynki), salę gimnastyczną (1) oraz wspinalię (1), były wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem.

Podczas oględzin przeprowadzonych przez kontrolerów w ww. obiektach stwierdzono niezabezpieczone elementy metalowe na sali gimnastycznej, niezabezpieczone przewody elektryczne w pomieszczeniach garażu oraz brak skrzynki zabezpieczającej przyłączy gazowe. O powyższej nieprawidłowości poinformowano, w oparciu o art. 51 ust. 1 ustawy o NIK⁵, Pomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP, który jeszcze w trakcie kontroli przekazał informację, że została ona usunięta.

Na podstawie założonej dla Ośrodka książki obiektu (1/06 - wydana 3.07.2006 r.) stwierdzono, że przeglądy techniczne były przeprowadzane w wymaganych terminach i zakresach. Osoby przeprowadzające kontrole posiadały odpowiednie uprawnienia budowlane z wyjątkiem uprawnień do przeglądów przewodów kominowych wyposażonych w wentylację mechaniczną. Zgodnie z art. 62 ust. 1 i 6 ustawy Prawo budowlane⁶ kontrolę użytkowanych obiektów budowlanych, przeprowadzaną co najmniej raz w roku, polegającą na sprawdzeniu stanu technicznego m.in. instalacji gazowych oraz przewodów kominowych, w tym kontrolę stanu technicznego przewodów kominowych, w których ciąg kominowy jest wymuszony pracą urządzeń mechanicznych, powinny przeprowadzać osoby posiadające uprawnienia budowlane odpowiedniej specjalności.

Naczelnik Ośrodka wyjaśnił, że przeglądów rocznych przewodów kominowych dokonywał mistrz kominiarski, a z informacji uzyskanych w trakcie wyboru firmy kominiarskiej wynikało, że posiada ona wszystkie wymagane

⁵ w brzmieniu obowiązującym do 1 czerwca 2012 r.

⁶ Dz.U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 ze zm.

uprawnienia do przeglądów rocznych, natomiast nie dopytano, czy są to uprawnienia odpowiedniej specjalności.

5. NIK nie wnosi uwag w zakresie sprawowanego nadzoru nad działalnością Ośrodka. W okresie objętym kontrolą do Komendy nie wpłynęła żadna skarga dotycząca jego działalności.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) wprowadzenie mechanizmu kontrolnego zapewniającego wykonywanie obowiązkowych przeglądów przewodów kominowych wyposażonych w wentylację mechaniczną, wyłączenie przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK⁷, oczekuje przedstawienia, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK⁸, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK⁹, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

⁷ patrz przypis 1

⁸ patrz przypis 1

⁹ patrz przypis 1